

32001R2560

2001.12.28.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 344/13

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2560/2001/EK RENDELETE
(2001. december 19.)

a határokon átnyúló, euróban történő fizetésekről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére ⁽³⁾,

a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően ⁽⁴⁾,

mivel:

- (1) A határokon átnyúló átutalásokról szóló, 1997. január 27-i 97/5/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ megkísérelte a határokon átnyúló átutalási szolgáltatások és különösen azok hatékonyságának javítását. Ezen irányelv célja, hogy a fogyasztók és a kis- és középvállalkozások gyorsan, megbízhatóan és olcsón végezhesék átutalásaikat a Közösség egyik részéből a másikba. Összevetve az egy országon belüli fizetésekkel, az ilyen átutalások és határokon átnyúló fizetések általában továbbra is rendkívül költségesek. A Bizottság által készített és 2001. szeptember 20-án közzétett tanulmányból kiderül, hogy a fogyasztók hiányos ismeretekkel rendelkeznek, vagy egyáltalán nem rendelkeznek semmilyen információval az átutalások költségéről, és hogy a határokon keresztül teljesítendő átutalások átlagos költsége az 1993. évi hasonló jellegű tanulmány elkészülte óta alig változott.
- (2) A belső piacon a kiskereskedelemben történő fizetésekről szóló, 2000. január 31-i, az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz címzett bizottsági közlemény, továbbá a bizottsági közleményről szóló, 2000. október 26-i és a gazdasági szereplők euróra való átállását segítő eszközökről szóló, 2001. július 4-i európai parlamenti állásfoglalások, valamint a határokon átnyúló fizetési szolgáltatások javításáról szóló, 1999. szeptemberi és 2000. szeptemberi

európai központi banki jelentések felhívták a figyelmet arra, hogy ezen a területen sürgősen hatékony fejlesztésekre van szükség.

- (3) Az euró bankjegyek és érmék bevezetésének előkészületeiről szóló, 2001. április 3-i, az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz, a Régiók Bizottságához és az Európai Központi Bankhoz címzett bizottsági közlemény bejelentette, hogy a Bizottság a rendelkezésre álló összes eszköz felhasználásával és az összes szükséges intézkedés megtételével igyekszik közelebb hozni egymáshoz a határokon átnyúló műveletek és a belső műveletek költségeit, és ily módon szeretné az állampolgárok számára megfoghatóvá és áttekinthetővé tenni az euróövezet mint „hazai fizetési térség” fogalmát.
- (4) Az eurónak mint elszámolási pénznek a bevezetése során megerősített célkitűzéssel, nevezetesen az euró, ha nem is egységes, de legalább hasonló költségszerkezetének bevezetésével szemben, a határokon átnyúló fizetések költségeinek csökkentésében és a belső fizetések költségeihez való közelítésében semmilyen számottevő eredmény nem született.
- (5) A határokon átnyúló fizetések forgalma a belső piac létrejöttével folyamatosan növekszik. Ebben a határok nélküli térségben az euró bevezetése további könnyítéseket hozott a fizetések teljesítésében.
- (6) Az a tény, hogy a határokon átnyúló fizetések költségei továbbra is magasabbak a nemzeti fizetések költségeinél akadályozza a határokon átnyúló kereskedelmet, és emiatt akadályt jelent a belső piac megfelelő működésében. Ez a körülmény vélhetően az euró iránti bizalmat is károsan befolyásolja. Ezért a belső piac működésének elősegítése érdekében gondoskodni kell arról, hogy a határokon átnyúló, euróban történő fizetések költségei azonosak legyenek az egy tagállam határain belül kezdeményezett, euróban történő fizetések költségeivel, ami nagymértékben erősítené az euró iránti bizalmat.
- (7) A határokon átnyúló, euróban történő elektronikus fizetési műveleteket illetően az egyenlő költségek elvét kell alkalmazni; tekintettel kell lenni ugyanakkor az alkalmazkodási időszakokra és arra, hogy 2002. július 1-jétől az euróra való átállás miatt rendkívüli többletterhelés hárul az egyes intézményekre. A szükséges infrastruktúra megvalósítása és a feltételek megteremtése érdekében a határokon átnyúló átutalásoknál 2003. július 1-jéig átmeneti időszakra van szükség.
- (8) A papírcsekkek esetében jelenleg nem ajánlott az egységes költségek elvének alkalmazása, hiszen ezeknek a fizetési eszközöknek az egyéb fizetési eszközökkel – különösen az elektronikus fizetésekkel – azonos hatékonyságú feldolgozása a papírcsekkek jellegénél fogva nem lehetséges. Azonban a csekkekre is ki kell terjeszteni az áttekinthető költségek elvének alkalmazását.

⁽¹⁾ HL C 270 E., 2001.9.25., 270. o.

⁽²⁾ 2001. december 10-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ HL C 308., 2001.11.1., 17. o.

⁽⁴⁾ 2001. november 15-i európai parlamenti vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), 2001. december 7-i tanácsi közös állás-pont (HL C 363., 2001.12.19., 1. o.) és 2001. december 13-i európai parlamenti határozat.

⁽⁵⁾ HL L 43., 1997.2.14., 25. o.

- (9) Ahhoz, hogy egy ügyfél felmérhesse egy határon átnyúló fizetés költségét, szükséges, hogy az ügyfél tájékoztatást kapjon a vonatkozó költségekről és azok változásairól. Ugyanez vonatkozik azokra az esetekre is, amikor a határon átnyúló, euróban történő fizetési műveletben az euró mellett egy másik pénznemet is felhasználnak.
- (10) Ez a rendelet nem érinti azt a lehetőséget, amikor az intézmények egy mindent magába foglaló díjat ajánlanak fel a különböző fizetési szolgáltatásokért, feltéve hogy ez az eljárás nem alkalmaz a határokon átnyúló és a belföldi fizetések közötti megkülönböztetést.
- (11) Fontos továbbá olyan fejlesztésekről rendelkezni, amelyek megkönnyíthetik a határokon átnyúló fizetések teljesítését a készpénz-átutalási szolgáltatást nyújtó intézmények számára. E tekintetben fontos ösztönözni az egységesítést, többek között a határokon átnyúló átutalások automata feldolgozásához szükséges nemzetközi bankszámlaszám (IBAN) ⁽¹⁾ és a banki azonosító szám (BIC) ⁽²⁾ bevezetését. Ezeknek a kódoknak a lehető legszélesebb alkalmazása alapvető fontosságú. Továbbá a határokon átnyúló fizetések ügyfelek számára jelentkező költségeinek csökkentése érdekében ki kell iktatni a többletköltséggel járó egyéb intézkedéseket.
- (12) A határokon átnyúló fizetéseket teljesítő intézmények terheinek enyhítése érdekében fokozatosan el kell törölni a fizetési mérleg statisztikákkal kapcsolatos rendszeres nemzeti jelentési kötelezettségeket.
- (13) E rendeletnek a tiszteletben tartása érdekében a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy legyenek olyan, kifogások és fellebbezések előterjesztésére vonatkozó, megfelelő és hatékony eljárások, amelyek – adott esetben a meglévő eljárások felhasználásával – lehetővé teszik a kezdeményező és intézménye vagy a kedvezményezett és intézménye közötti jogviták rendezését.
- (14) Kívánatos, hogy a Bizottság legkésőbb 2004. július 1-jéig jelentést készítsen e rendelet alkalmazásáról.
- (15) Rendelkezni kell egy olyan eljárásról, amely által e rendelet alkalmazható egy másik tagállam pénznemében teljesített határokon átnyúló fizetésre, amennyiben ez utóbbi tagállam ilyen döntést hoz,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és hatály

Ez a rendelet meghatározza a határokon átnyúló, euróban történő fizetésekre vonatkozó szabályokat annak érdekében, hogy

ezeknek a fizetéseknek a költségei megegyezzenek az egy tagállamon belül euróban teljesítendő fizetések költségeivel. A rendelet a Közösség területén belül, legfeljebb 50 000 EUR értékű, határokon átnyúló, euróban történő fizetésekre vonatkozik.

Ez a rendelet az intézmények között történő, határokon átnyúló saját számlás fizetésekre nem vonatkozik.

2. cikk

Meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

a) „határokon átnyúló fizetések”:

i. „határokon átnyúló átutalások”: a kezdeményező által egy intézményen vagy az egyik tagállamban működő fióktelepén keresztül lebonyolított műveletek azzal a céllal, hogy egy bizonyos pénzüsszeg hozzáférhetővé váljék egy kedvezményezett számára egy másik tagállamban működő intézményben vagy annak fióktelepén; a kezdeményező és a kedvezményezett lehet ugyanaz a személy;

ii. „határokon átnyúló elektronikus fizetési műveletek”:

- pénzeszközök valamilyen elektronikus fizetési eszközzel lebonyolított, határokon átnyúló átutalásai, amelyek nem az intézmény által elrendelt és lebonyolított átutalások,
- határokon átnyúló készpénz-kivétek valamilyen elektronikus fizetési eszközzel, valamint egy elektronikus fizetési eszköz feltöltése (vagy ilyen eszközzel teljesített fizetés) pénzkidó automatánál vagy automata pénzkidó berendezésnél a kibocsátó létesítményeiben vagy olyan intézményben, amelyet szerződés kötelez a fizetési eszköz elfogadására;

iii. „határokon átnyúló fizetésre alkalmas csekkek”: a Közösség területén levő intézményre vonatkozó, és a Közösségen belül határokon átnyúló műveletekhez felhasznált, az egységes csekktörvényről szóló, 1931. március 19-i Genfi Egyezményben meghatározott papírcsekkek;

b) „elektronikus fizetési eszköz”: távoli hozzáférést biztosító fizetési eszköz vagy elektronikus pénzeszköz, amely lehetővé teszi birtokosa számára egy vagy több fizetési művelet lebonyolítását;

c) „távoli hozzáférést biztosító fizetési eszköz”: az az eszköz, mellyel birtokosa rendelkezhet egy intézményben vezetett számláján levő pénzüsszegekről, amely által a számlán levő összeg harmadik személynek kifizethető, és a fizetéshez általában egy személyazonosító kódra és/vagy más hasonló azonosító használatára van szükség. A távoli hozzáférést biztosító fizetési eszköz lehet kártya (hitelkártya, betéti kártya, halasztott terhelési kártya (deferred debit card) vagy terhelési kártya), valamint telefonon (phone-banking applications) vagy otthonról végzett banki műveletek (home-banking applications) lebonyolítását lehetővé tevő kártya. Ez a meghatározás a határokon átnyúló átutalásokat nem tartalmazza;

⁽¹⁾ ISO 13613 szabvány

⁽²⁾ ISO 9362 szabvány

- d) „elektronikus pénzeszköz”: újra feltölthető fizetési eszköz – akár értéktároló kártya, akár számítógép-memória –, amelyen értékegségek elektronikus úton tárolhatók;
- e) „intézmény”: minden olyan természetes vagy jogi személy, amely üzleti tevékenysége során határokon átnyúló fizetéseket teljesít;
- f) „felszámolt költségek”: az a költség, amely egy intézmény által felszámolt, és a határokon átnyúló, euróban történő művelethez közvetlenül kapcsolható.

3. cikk

Határokon átnyúló elektronikus fizetési műveletekre és átutalásokra vonatkozó költségek

- (1) 2002. július 1-jétől egy intézmény által a határon átnyúló, euróban történő elektronikus fizetési műveletekért felszámolt költségeknek 12 500 euró összeghatárig meg kell egyezniük a szóban forgó intézmény által az alapítás tagállamán belül lebonyolított hasonló műveletekért felszámolt költségekkel.
- (2) Legkésőbb 2003. július 1-jétől egy intézmény által a határon átnyúló, euróban történő átutalásokért felszámolt költségeknek 12 500 euró összeghatárig meg kell egyezniük a szóban forgó intézmény által az alapítás tagállamán belül lebonyolított hasonló műveletekért felszámolt költségekkel.
- (3) 2006. január 1-jétől a 12 500 euró összeghatárt 50 000 euró összeghatárra kell megemlíteni.

4. cikk

A költségek áttekinthetősége

- (1) Minden intézmény közérthető módon, írásban, adott esetben a nemzeti jogszabályokkal összhangban, elektronikus eszközökkel ügyfelei rendelkezésére bocsátja a határokon átnyúló fizetésekért és az alapítás tagállamán belül lebonyolított fizetésekért felszámolt költségekre vonatkozó előzetes információkat.

A tagállamok rendelkezhetnek olyan módon, hogy a csekkfüzeteken fel kell tüntetni azt az információt, amely felhívja az ügyfelek figyelmét a csekkek határokon átnyúló alkalmazására vonatkozó költségekre.

- (2) A költségek módosítását az új költségek alkalmazásának időpontját megelőzően, az (1) bekezdésben leírtakkal azonos módon kell közölni az ügyfelekkel.

- (3) Azok az intézmények, amelyek költséget számolnak fel a különböző valuták euróra, illetve euró valutára való átváltásáért, a következőkkel látják el az ügyfeleket:

- a) előzetes információkkal az intézmények által alkalmazásra ajánlott átváltási költségekről; és
- b) konkrét információkkal az intézmény által felszámolt különböző átváltási költségekről.

5. cikk

Határokon átnyúló átutalásokat megkönnyítő intézkedések

- (1) Amennyiben az ügyfelek ezt igénylik, az intézmény megküldi minden egyes ügyfelének a nemzetközi bankszámlaszámát (IBAN) és az intézmény banki azonosító számát (BIC).
- (2) Az ügyfél az átutalást teljesítő intézmény kérésére megküldi ez utóbbinak a kedvezményezett IBAN számát és a kedvezményezett intézményének BIC számát. Amennyiben az ügyfél nem küldi meg a fent említett információkat, az intézmény további költségeket vethet ki az ügyfélre. Ebben az esetben az intézmény a 4. cikkkel összhangban köteles megküldeni az ügyfélnek a kiegészítő költségekre vonatkozó információkat.
- (3) 2003. július 1-jétől az intézmények minden ügyfél számlakivonatán vagy annak mellékletén feltüntetik az ügyfél IBAN számát és az intézmény BIC számát.
- (4) A Közösségben az áruk és szolgáltatások valamennyi, határokon átnyúló számlázása során egy átutalásos fizetést elfogadó szállító megküldi ügyfelei számára saját IBAN számát és az intézmény BIC számát.

6. cikk

A tagállamok kötelezettségei

- (1) A tagállamok legkésőbb 2002. július 1-jétől eltörlik a 12 500 euró összeghatárig terjedő, határokon átnyúló fizetésekre vonatkozó, fizetésimérleg-statisztikákkal kapcsolatos nemzeti bejelentési kötelezettségeket.
- (2) A tagállamok legkésőbb 2002. július 1-jétől eltörlik a fizetések automatikus teljesítését akadályozó, a kedvezményezettre vonatkozó információminimum megküldésének nemzeti kötelezettségét.

7. cikk

A rendelet betartása

E rendelet betartását hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal garantálják.

8. cikk

Értékelési záradék

A Bizottság legkésőbb 2004. július 1-jéig az Európai Parlament és a Tanács elé terjeszt egy jelentést e rendelet alkalmazásáról, amely többek között a következőket tartalmazza:

- változások a határokon átnyúló fizetési rendszerek infrastruktúrájában,
- az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatások fejlesztésének szükségessége, többek között a határokon átnyúló fizetési szolgáltatások nyújtása során érvényesülő verseny feltételeinek megszilárdításával,

- e rendelet alkalmazásának hatása a tagállamokon belül teljesített fizetésekért felszámolt költségekre,
- a 6. cikk (1) bekezdésében említett összeg 50 000 euróra való növelésének célszerűsége 2006. január 1-jétől, különös tekintettel a vállalkozások számára jelentkező következményekre.

Amennyiben szükséges, e jelentéshez módosítási javaslatokat kell mellékelni.

9. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Közösség Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet kell alkalmazni továbbá egy másik tagállam pénznemében teljesített, határokon átnyúló fizetésekre, amennyiben ez utóbbi tagállam értesíti a Bizottságot a rendelet saját pénznemére való kiterjesztésével kapcsolatos határozatáról. Az értesítést a Bizottság közzéteszi a Hivatalos Lapban. A kiterjesztés az említett közzétételt követő 14 nap elteltével lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2001. december 19-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

N. FONTAINE

a Tanács részéről

az elnök

A. NEYTS-UYTTEBROECK